

NORSKE LANDSKAPSARKITEKTERS FORENING
MEDLEM AV INTERNATIONAL FEDERATION OF LANDSCAPE ARCHITECTS, IFLA
MEDLEM AV IFLA EUROPE

Josefinesg. 34, 0351 Oslo
T 23 33 24 60/ 918 53 106
post@landskapsarkitektur.no
www.landskapsarkitektur.no
NO 975 506 533

Klima- og miljødepartementet
postmottak@kld.dep.no

Innspill fra Norske landskapsarkitekters forening (NLA) til: Utkast til tiltaksplan for ville pollinerende insekter - sak nr. 16/1924

NLA takker for anledningen til å gi høringsuttalelse til sak nr. 16/1924 *Utkast til tiltaksplan for ville pollinerende insekter* og ønsker å komme med følgende innspill:

Generelt

Fra tiltaksplanen s. 3: «*Ut ifra at tap og forringelse av leveområder anses som den viktigste trusselfaktoren mot pollinatorene, er det likevel naturlig at tiltak som reduserer denne trusselen, bør ha høyest prioritet.*»

Tap og forringelse av leveområder handler om disponering av arealer i samfunnsplanleggingen og synliggjør dermed et behov for å samle ansvaret for overordnet planlegging. NLA foreslår at det opprettes en egen Stortingskomité for bygde omgivelser.

Tiden er moden for å sikre kunnskapsbasert og langsiktig planlegging av de bygde omgivelsene som en aktiv del av samfunnsplanleggingen. God planlegging, arkitektur og design er nødvendige virkemidler i en sosial, miljømessig og økonomisk bærekraftig samfunnsutvikling og kan bidra aktivt til å nå FNs bærekraftsmål. Våre bygde omgivelser omfatter bygninger, teknisk infrastruktur og bearbeidet naturlandskap, inkludert bevaring og restaurering av natur og arters leveområder.

Det er essensielt å etterstrebe arealnøytralitet nasjonalt, med satsing på tilbakeføring (rewilding) og restaurering av natur på egnede områder, i tillegg til å sette igjen rand- og kantsoner, samt skrotemark. Parallelt er det nødvendig med strengere tiltak mot arealkrevende bygging som store nye hyttefelt på fjellet og i strandsonen, samt restriksjoner mot arealkrevende installasjoner som vindkraftanlegg, som hittil i hovedsak er blitt lokalisert til urørt natur.

Egen Stortingskomité med ansvar for bygde omgivelser

Samfunnet investerer enorme ressurser i de bygde omgivelsene. Arkitekturfeltets interesseorganisasjoner har et felles politiske mål om at det opprettes en egen Stortingskomité med ansvar for bygde omgivelser, og at det iverksettes en offentlig utredning om fysisk planlegging. Et tydelig og helhetlig politisk ansvar for den samlede fysiske planleggingen gjennom en egen fagkomité på Stortinget vil samle politiske prioriteringer og sikre en større positiv samfunnseffekt av det som planlegges og bygges. En samling av det arkitekturfaglige ansvarsområdet vil være en sentral adresse for effektive politiske innspill, og vil samtidig kunne rette tydelige forventninger til arkitektbransjen.

NOU for fysisk planlegging

Vi foreslår at det gjøres en offentlig utredning av hvordan målene for og organiseringen av den fysiske planleggingen mer effektivt kan møte samfunnets forventninger og behov når det gjelder fortetting og arealbruk – herunder innbefattet avgrensning av friarealer og andre arealer som ikke skal bebygges, eller som kan benyttes til naturrestaurering.

Landskapsarkitektur- og planfag vil være viktig for å oppnå sentrale samfunns- og bærekraftmål, knyttet til beredskap, folkehelse, klima og god bruk av offentlige ressurser, samt bevaring av pollinerende og andre arters leveområder.

For å hindre byspredning og unødvendig nedbygging av natur, må man jobbe for:

- at utvikling av fritids- og rekreasjonsområder behandles i regionale planer med et overordnet mål om å sikre nasjonale naturverdier.
- at alle kommuneplaner har en tydelig tettstedsgrænse som sikrer verdifulle naturressurser og dyrkbar mark mot utbygging, og viser hvilke områder innenfor byggesonen som kan få økt utnyttelse, og på hvilken måte fortetting kan skje.
- at plan- og bygningslovens § 12 Reguleringsplan revideres, slik at områderegulering blir et tydeligere og prosjektuavhengig redskap for å sikre områdekvaliteter.
- at kompetansen i kommunene styrkes, slik at kommunene kan håndtere ansvaret de har for forvaltning og utvikling av areal på en måte som ivaretar landskapsverdier og naturressurser.
- at det etableres et plandirektorat, som har ansvar for å følge opp nasjonale forventninger til lokal og regional planlegging, og samordne og avklare der sektorielle interesser strider mot hverandre.

Innspillet er forankret i den felles arkitekturpolitiske plattformen til NLA, NAL, NIL, Arkitektbedriftene, AFAG og DOGA: «God arkitektur for et bedre samfunn» fra 2020, se vedlegg.

Oslo, den 08.01.2021

Marit Hovi

Marit Hovi
Daglig leder
Norske landskapsarkitekters forening, NLA

Pål Dixon Sandberg
Landskapsarkitekt MNLA og visepresident, NLA
Sign.

Om Norske landskapsarkitekters forening (NLA)

Norske landskapsarkitekters forening er en fagideell organisasjon for norske landskapsarkitekter med eksamen fra godkjent høyere profesjonsutdanning (masternivå). Foreningen har som formål å fremme utviklingen av landskapsarkitektur og hagekunst og å ivareta standens interesser. Landskapsarkitektprofesjonen er delvis overlappende og tett knyttet opp til arkitektprofesjonen med hensyn til metodiske tilnærminger ved planlegging og prosjektering av fysiske omgivelser på alle plan- og detaljningsnivå, men har en dypere forankring og spisskompetanse knyttet til planlegging, formgivning og prosjektering av alle typer landskap fra svært naturlig til svært urbant landskap. Foreningen har i overkant av 1000 medlemmer pr 2020.